

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/29763

SK. 18

Sayı : 54045643/610 - 4453
Konu : Yazılı Soru Önergesi

21/10/2013
21 Kasım 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 02/10/2013 tarih ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00-07/29763-237207
sayılı yazınız,
b) 10/10/2013 tarih ve 31853594-610-2-5582-5549 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan, Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI'ya ait 7/29763 esas no'lu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EK:

1- Görüş 7/29763 (3 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığı'na

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Mustafa KALAYCI**
Konya Milletvekili
Esas No : **7/29763**

AKP Hükümetince uygulanan gümrük politikaları sonucu ayçiçeği fiyatlarının geçen yılki fiyatların bile altında seyretmesi, ayçiçeği üreticilerini kara kara düşündürmektedir.

Ülkemiz yağ ve yağlı tohum ihtiyacının karşılanması için son yıllarda üretimde önemli artış sağlanmıştır. Yağlı tohumlarda kendine yeterlilik oranı 2006 yılında %28 seviyesinde iken, 2012 yılında %36 düzeyine yükselmiştir. Bu gelişme Ülkemiz adına sevindirici olup, bu oranın daha da artırılmasına yönelik politikalar uygulanmalıdır.

Ülkemizde geçen yıl 900 Bin Ton olan ayçiçeği üretimi 2013 yılında 1 Milyon 350 Bin Ton civarında beklenmektedir.

Konya'da ayçiçeği üretiminde büyük artış bulunmaktadır. Konya'da 2010 yılında 50 Bin Ton olan ayçiçeği üretimi, 2012 yılında 211 Bin Tona yükselmiş, 2013 yılında da 375 Bin Tona aşması beklenmektedir. Hal böyle iken bu yıl ayçiçeği fiyatlarının düşük olması üreticiyi mağdur edecek, yağlı tohum üretimini olumsuz etkileyecektir. O nedenle üreticilerimiz mutlaka korunmaya alınmalıdır.

Bu durumda;

SORU 1) Ayçiçeği üretimi bir taraftan teşvik edilirken, diğer taraftan uygulanan gümrük politikaları ile ithalatta kolaylık sağlanması ve fiyatların düşürülmesi çelişki değil midir?

SORU 2) Üreticimizin mağdur edilmesi ve yerli arzın mümkün olduğunca artırabilmesi için yağlık ayçiçeği tohumunun ithalat referans fiyatının en az 800 USD seviyesinde belirlenmesi konusunda bir çalışma var mıdır?

SORU 3) Ayçiçeği üretim desteği, kanola veya aspir desteği seviyesine yükseltilecek midir?

SORU 4) Sektörün büyüklüğü, stratejik önemi ve dış ticaret açığımız dikkate alınarak, ham yağ yatırımları ile yağlı tohumlar üretiminin sürdürülebilir bir şekilde artırılması ve yaygınlaştırılması için hangi tedbirleri almayı düşünüyorsunuz?

SORU 5) Zor durumdaki ayçiçeği üreticilerine bir müjde verecek misiniz?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak belirlenen, Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında üretim deseninin belirlenmesi, arz fazlası olan ürünlerin yerine yeni ürünlerin teşvik edilmesi, sanayinin ham madde ihtiyacının sağlanmasına yönelik olarak 30 havza belirlenmiştir. Belirlenen bu havzalarda hangi tür ve çeşitlerinin desteklenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Destekleme kapsamındaki ürünlerin prim miktarları her yıl Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından bütçe imkânları doğrultusunda belirlenmektedir.

A

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımızca 2013 yılında yağlı tohumlu bitkiler ürünlerine fark ödemesi desteklemeleri kapsamında; kütlü pamuğa 50 Krş/kg, yağlık ayçiçeğine 24 Krş/kg, soyaya 50 Krş/kg, kanolaya 40 Krş/kg, aspire 45 Krş/kg prim desteği, dekara 2,5 TL toprak analizi desteği, dekara 7 TL mazot desteği, dekara 7 TL gübre desteği, kanola ve aspir için dekara 4 TL, soya için dekara 20 TL sertifikalı tohum kullanım desteği ile soya için kilograma 0,35 TL, kanola için kilograma 1,20 TL yurtiçi sertifikalı tohum üretim desteği yapılmaktadır. Yapılan desteklemeler ile üretim maliyetlerinin önemli bir kısmı karşılanmaktadır.

Konuyla ilgili olarak Ekonomi Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasında; "Bu Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetleri, Bakanlar Kurulunca sifra kadar indirilebilir veya bu Cetveldeki had ve nispetlerin %50'sine kadar arttırılabilir." hükmü bulunmaktadır. Yine aynı maddenin ikinci fıkrası ise; "Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır." hükmünü amirdir.

Mer'i İthalat Rejimi Kararı uyarınca, yağlık ayçiçeği tohumu ithalatında %27, ham ayçiçeği yağı ithalatında %36, rafine ayçiçeği yağı ithalatında %50 ve ayçiçeği küspesi ithalatında %13,5 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. Bahse konu oranlar Dünya Ticaret Örgütü pazara giriş tarife taahhütlerimiz çerçevesinde uygulanabilecek azami koruma oranları olup, bu oranların daha fazla yükseltilmesine imkân bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, yerli üretimin düşük kıymet beyan edilerek gerçekleştirilecek ithalata karşı korunması ile vergi kaybına ve haksız rekabete meydan verilmemesini teminen 15/07/2009 tarihli ve 27289 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/8 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ uyarınca, ayçiçeği tohumu ve ham ayçiçeği yağı ithalatı ülke ayırımına gidilmeksizin gözetime tabi bulunmaktadır.

Bu meyanda, ayçiçeği tohumu ve ham ayçiçeği yağında yurtiçi ve uluslararası piyasalarda yaşanan gelişmeler çerçevesinde 22/08/2013 tarihli ve 28743 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/8)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile Tebliğin yayım tarihinden önce ayçiçeği tohumu ithalatında 525 \$/Ton olarak uygulanmakta olan gözetim fiyatı 675 \$/Ton'a yükseltilirken, ham ayçiçeği yağı ithalatında uygulanan gözetim fiyatı ise 1.450 \$/Ton'dan 1.500 \$/Ton'a yükseltilmiştir.

Arz açığımız bulunan ayçiçeği ve diğer yağlı tohum piyasalarında yurtiçinde ve yurtdışında yaşanan gelişmeler yakından takip edilmekte olup, gerek yerli üretimle karşılanamayan ülke ihtiyacının makul koşullarda karşılanabilmesi gerekse de yerli üretimin korunması ve devamının sağlanmasını temin amacıyla ithalat politikalarında gerekli düzenleme ve değişiklikler yapılmaktadır.

Konuyla ilgili olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Ülkemizin taraf olduğu "Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT)'nın VII'nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma'nın 1994 yılında yürürlüğe girmesini takiben gümrük mevzuatının kıymete ilişkin hükümlerinde mezkûr anlaşmaya paralel düzenlemeler yapılmıştır. İthal eşyasının gümrük kıymeti, Gümrük Kanununun 23 ila 31 inci ve Gümrük Yönetmeliğinin 43 ila 57 inci maddelerine göre belirlenmektedir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Referans/veri fiyat bilgileri, gümrük idareleri tarafından ithal eşyasının gümrük kıymeti için esas değerler olarak kullanılmamakta; yalnızca kıymet tespitinde gümrük idaresinin beyanın gerçekliği ve doğruluğu konusunda yapacağı incelemede kullanılmaktadır. Söz konusu veriler, beyanın ayrıntılı incelenmesine gerek olup olmadığı yönünde yol gösterici mahiyettedir. Bununla birlikte; mevcut durum itibarıyla ayçiçek yağı cinsi eşyada gümrük idarelerinde, referans/veri fiyat uygulaması bulunmamaktadır.

Bilindiği gibi, 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkındaki Kanun çerçevesinde kuruluş, işleyiş ve denetimi Bakanlığımıza bağlı Trakyabirlik ve Karadenizbirlik ayçiçeği ürünü alanında faaliyet göstermektedir.

Bu kuruluşlar, ayçiçeği üreticileri ile ana sözleşme esasları çerçevesinde kurdukları ortaklıklarla bir anlamda sözleşmeli tarım yaptırmakta, ayçiçeği üretiminde sürdürülebilirliğe önemli katkılar sağlamaktadır.

Merkezi Edirne'de olan ve 13 ilde 47 Bin ortak ve 48 kooperatifi ile faaliyet gösteren Trakyabirlik yıllara göre değişmekle birlikte bölge üretiminin yaklaşık %65'ini Ülke üretiminin ise yaklaşık %20-50'lik bölümünü almaktadır. Birlik, İstanbul Sanayi Odasının belirlediği "en büyük 500 sanayi kuruluşu" listesinde arasında son 8 yıldır ilk 100 de yer almakta olup 2012 yılında 77 inci olmuştur.

Yine merkezi Samsun'da bulunan Karadenizbirlik 19 ilde 19 kooperatifi ve 37 bin ortağı ile bölge üretiminin yaklaşık %55'ini Ülke üretiminin ise yaklaşık %3-5'lik bölümünü almaktadır.

2013/14 sezonunda 1.380.000 Ton tahmin edilen Türkiye üretiminin %26'sı Birliklerce mubayaa edilmiştir.

Ayçiçeği piyasalarında 2013/2014 sezonunda dünya üretiminde ortaya çıkan artışa bağlı olarak yaşanan fiyat hareketleri, Birliklerin piyasadaki aktif rolleri sayesinde üreticilerin lehine dengeye getirilebilmektedir.

A